

2005

Hliník a slitiny hliníku - Chemický rozbor - Odběr vzorků z roztaveného kovu	ČSN EN 14361 42 0671
---	--------------------------------

Aluminium and aluminium alloys - Chemical analysis - Sampling from metal melts

Aluminium et alliages d'aluminium - Analyse chimique - Echantillonnage du métal fondu

Aluminium und Aluminiumlegierungen - Chemische Analyse - Probenahme von Metallschmelzen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 14361:2004. Evropská norma EN 14361:2004 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 14361:2004. The European Standard EN 14361:2004 has the status of a Czech Standard.

	© Český normalizační institut, 2005 73604 Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.
--	--

Část 1: Všeobecné termíny

EN 12258-2:2004 zavedena v ČSN EN 12258-2:2005 (42 1403) Hliník a slitiny hliníku - Termíny a definice -
Část 2: Chemický rozbor

prEN 14726 dosud nezavedena

Vypracování normy

Zpracovatel: VÚK Panenské Břežany, s. r. o., Panenské Břežany, IČ 25604716, Ing. Miloslav Smetana

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Lubomír Drápal, CSc.

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN 14361 Listopad 2004
---	---------------------------

ICS 77.040.30; 77.120.10

Hliník a slitiny hliníku - Chemický rozbor -
Odběr vzorků z roztaveného kovu
Aluminium and aluminium alloys - Chemical analysis -
Sampling from metal melts

Aluminium et alliages d'aluminium -
Analyse chimique -
Echantillonnage du métal fondu

Aluminium und Aluminiumlegierungen -
Chemische Analyse -
Probenahme von Metallschmelzen

Tato evropská norma byla schválena CEN 2004-10-14.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2004 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky

Ref. č. EN 14361:2004 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Strana 4

Obsah

Strana

Předmluva

.....
..... 5

Úvod

.....
..... 6

1 Předmět
normy

.....
.. 7

2 Normativní
odkazy

..... 7

3 Termíny a
definice

..... 7

4 Odběr vzorků z
taveniny

..... 7

4.1

Všeobecně

.....
..... 7

4.2 Postup odběru
vzorků

..... 7

4.3	Tvar a velikost vzorkovací formy a odběr vzorků z tekutého kovu.....	7
4.4	Plán odběru vzorků	7
4.5	Příprava odběru vzorků z taveb kovu.....	8
4.6	Požadavky na bezvadné vzorky tavby.....	8
4.7	Kontrola vzorkovací formy a vzorkovací pánve.....	8
Příloha A	(informativní) Příklad odběru vzorků z taveb kovu.....	9
A.1	Princip	9
A.2	Zařízení	9
A.3	Postup	9
A.3.1	Všeobecně	8
A.3.2	Příprava vzorkovací pánve.....	9
A.3.3	Příprava vzorkovací formy.....	10
A.3.4	Odběr vzorků	10
	Bibliografie	12

Předmluva

Tento dokument (EN 14361:2004) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 132 „Hliník a slitiny hliníku“, jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do května 2005 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do května 2005.

V rámci svého pracovního programu technická komise CEN/TC 132 pověřila CEN/TC 132/WG 17 „Chemický rozbor“ zpracováním následujícího dokumentu:

EN 14361 Hliník a slitiny hliníku - Chemický rozbor - Odběr vzorků z roztaveného kovu

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Úvod

Taveniny slitin hliníku jsou při tuhnutí náchylné k segregaci. Odlité výrobky proto mají koncentrační spád. Axiální a radiální segregace profilů ovlivňuje reprezentativní vzorek z taveniny, litých výrobků nebo laboratorních vzorků. V případě přímého měření tuhých vzorků (např. rozbořem jiskrovou optickou emisní spektrometrií S-OES nebo rentgenovým fluorescenčním spektrálním rozbořem XRF) jsou měřicí signály ovlivněny morfologií tuhnutí a litou strukturou vzorku.

Tento dokument uvádí požadavky, které demonstrují shodu mezi průměrným chemickým složením odlitků ke zkoušení a průměrným chemickým složením navážky vzorku.

1 Předmět normy

Tento dokument stanovuje kritéria pro odběr vzorků a udává návod pro odběr vzorků z taveniny k ověření, zda chemické složení výrobku vyrobeného z roztaveného kovu je v souladu se specifikací.

POZNÁMKA Pro odběr vzorků z výrobku nebo laboratorního vzorku platí EN 14242 nebo prEN 14726.